

's-Hertogenbosch Van der Does de Willeboissingel 4

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, I - 154	Bouwjaar : 1896
Eigenaar : R.A.W. van Gemert	Architect : J. Dony
Huidige functie : woning	Oorspr. functie : woning

Verbouwingen : XXB
Archief : Cultuurhistorische Inventarisatie 's-Hertogenbosch, deel 1, Het Zand (1987), p. 114-115.

Beschrijving

Algemeen:

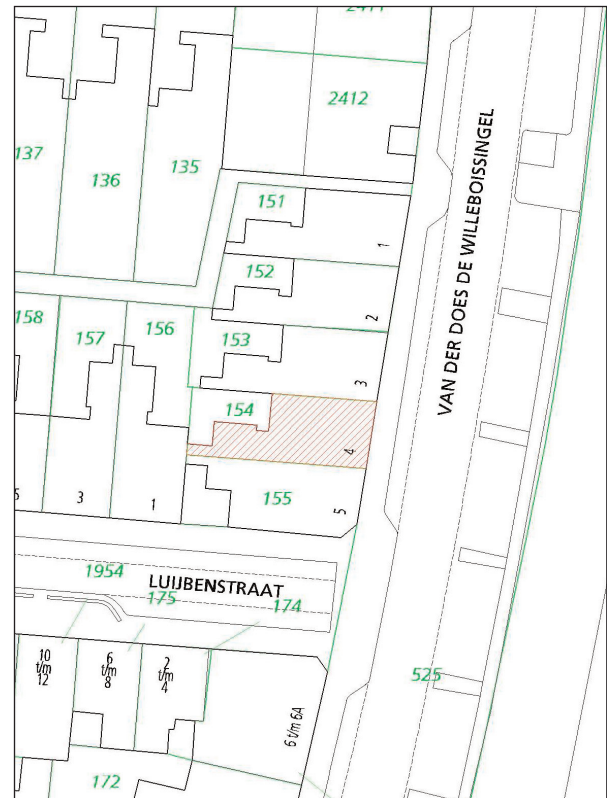
Het pand Van der Does de Willeboissingel 4 is gesitueerd ten westen van de singel, aan de oostelijke rand van de wijk Het Zand. Het pand maakt deel uit van een markant bouwblok bestaande uit vijf monumentale herenhuizen (Van der Does de Willeboissingel 1-5) die in 1896 in één fase naar ontwerp van de architect J. Dony zijn gebouwd. De gevels kenmerken zich door een rijke vormgeving met neo-renaissance elementen en tonen een grote stilistische eenheid. Het pand heeft de risalerende ingangspartij afgesloten met een topgevel gemeenschappelijk met het linkerbuurpand.

Het pand heeft een diepe, rechthoekige grondslag met verscheidene uitbouwen aan de achterzijde en omvat vier niveaus, te weten een kelder, een begane grond, een eerste verdieping en een zolderniveau. Het platte dak is aan de voor- en rechterzijde voorzien van dakschilden. In het voorste dakschild bevindt zich een dakkapel met een tentdak.

Voorgevel:

De in kruisverband opgemetselde voorgevel is opgetrokken in schoon metselwerk op een hardstenen plint en bezit nog het oorspronkelijke voegwerk. De gevel heeft een opbouw in drie vensterassen. De uitspringende zijrisaliet ter linkerzijde vormt de helft van een bredere, in opzet gespiegelde risaliet waarvan de linker helft behoort tot het buurpand.

Het metselwerk heeft een rijke detaillering met neo-renaissance elementen. De gevel is geleed met hardstenen speklagen, voorzien van diamantkoppen op de hoeken. De getoogde en aan de bovenzijde getrapte segmentbogen boven de vensteropeningen zijn geaccentueerd met hardstenen aanzet- en hoekstenen en met een met diamantkoppen gesierde sluitsteen. Het boogveld tussen de bovendorpel van het venster en de getoogde segmentbogen is gevuld met veelkleurig siermetselwerk.

In het linker uitspringende risaliet dat gekoppeld is met het buurpand nr. 5, bevindt zich de nog oorspronkelijke paneeldeur, die gelijk de gevel rijk bewerkt is. Boven het dubbele, geprofileerde kalf is een met veelkleurig glas-in-lood gevuld bovenlicht. De deur is geplaatst onder een hardstenen segmentboog.

De ingang op de begane grond en het venster op de verdieping zijn van elkaar gescheiden door een hardstenen cordonlijst. Onder het verdiepingsvenster is een ten opzichte van het muurvlak verdiept paneel met siermetselwerk van gekleurde bakstenen aangebracht.

Op de begane grond en op de verdieping bevinden zich respectievelijk twee en drie schuifvensters, geplaatst op een hardstenen onderdorpel. Alle vensters zijn nog de oorspronkelijke T-vensters met schuivend onder- en bovenraam, alleen is bij de vensters op de begane grond de

Voorgevel.

middenstijl in het onderraam verdwenen. Deze vensters bezitten echter wel, in tegenstelling tot de vensters op de verdieping, het originele glas-in-lood in de bovenlichten.

Het rechterdeel van de gevel is bekroond met een uitgemetseld rondboogfries op deels gemetselde, deels hardstenen consoles, waarboven zich een uitkragende bakgoot op rijk geprofileerde klossen bevindt. Op dezelfde hoogte als de bakgoot, is de risaliet aan de linkerkant voorzien van een fries van siermetselwerk, gevat in hardstenen speklagen. De risaliet wordt bekroond met een uitbundig gedecoreerde topgevel - waarvan de linkerhelft hoort bij het buurpand - die is opgebouwd uit een tuitgevel met schouderstukken waarbij het middelste deel hoger is opgetrokken tot een driehoekige top, die bekroond is met een toppilaster met vleugelstukken. Tegenwoordig is alleen het rechter schouderstuk nog voorzien van hardstenen piron. De geveltop, schouderstukken en het rechte, opgetrokken middendeel, evenals de geveltop zijn gedekt met een hardstenen lijst. In de top (het geveldeel horende bij nr. 4) bevindt zich een rondboogvenster met achtruits onderraam en een vallend bovenlicht. Naast dit zoldervenster bevindt zich een spaarnis uitgevoerd met diago-

naal verwerkt siermetselwerk. Op de getrapte toppilaster pronkt een sieranker, een hardstenen piron siert de top.

In het voordakschild bevindt zich een fraai bewerkte dakkapel met een draairaam, waarvan de oorspronkelijke kleine roeden thans zijn verdwenen. De uitstekende dakrand rust op geprofileerde klossen, waarboven een spits, met bitumen gedekt tentdak met twee pironen.

Linkerzijmuur:

De linkerzijmuur grenst aan het gelijktijdig gerealiseerd pand Van der Does de Willeboissingel 5.

Rechterzijmuur:

Het pand heeft de rechterzijmuur gemeenschappelijk met het gelijktijdig gebouwde rechtbuurpand nr. 3.

Achtergevel:

Van de achtergevel zijn geen gegevens bekend, behalve dat op de begane grond openslaande deuren met zij- en bovenlichten naar de achtertuin leiden.

Interieur:

Het interieur is gemoderniseerd.

Redengevende omschrijving

Het pand Van der Does de Willeboissingel 4 heeft monumentale waarde vanwege de rijke en gedetailleerde vormgeving van de gevel, karakteristiek voor de late 19de eeuw.

Het pand maakt deel uit van een reeks waartoe ook de monumentale woonhuizen Van der Does de Willeboissingel 1, 2, 3 en 5 behoren; als geheel hebben deze panden een grote ensemblewaarde en vormen zij een markante en beeldbepalende bebouwing aan de singel.

Datum verkenning: 10 september 2003

Fotografie: K. Emmens

Veldwerk: K. Emmens en A.K. Hemmes

Tekst rapportage: A.K. Hemmes